

Deprem Tasarımı İlkeleri Nedir?

Calisma Kagidi

Deprem tasarımı ilkeleri, bir yapının yanal kuvvet karsilayan sistemini (perde duvarlar, cerceveler, caprazlar) deprem sarsintisina dayanacak sekilde boyutlandırır; en basit haliyle taban kesme denklemi $V = C_s W$ ile ifade edilir; burada C_s deprem tepki katsayisi, W ise binanın etkin agirliigidir.

Sorular

1. Bir binanın $C_s = 0,15$ ve $W = 4000$ kN. Taban kesme kuvveti nedir?

- A) 600 kN
- B) 266,7 kN
- C) 4000,15 kN
- D) 60 kN

2. Deprem tepki katsayisi C_s esas olarak neye baglidir?

- A) Boya rengine
- B) Zemin ivmesi, zemin turu ve yapı periyoduna
- C) Pencere sayısına
- D) Sadece kat alanına

3. Deprem tasariminda suneklik neden istenir?

- A) Binayı hafifletir
- B) Elemanların kırılmadan akıp enerji emmesini sağlar
- C) Sadece maliyeti azaltır
- D) Sadece rijitligi artırır

4. Duzensiz bir bina (asimetrik kute/rijitlik) deprem sirasinda ne egilimindedir?

- A) Duzenli binayla ayni davranir
- B) Ongorulemeyen burulma ve yogunlasmis hasar yasar
- C) Deprem tasarimina hic ihtiyac duymaz
- D) Otomatik olarak daha dusuk taban kesme kuvveti alır

5. Bir binanın etkin deprem agirliğı $W = 8000$ kN ve deprem tepki katsayisi $C_s = 0,10$. Taban kesme kuvvetini bulun.

6. Daha rijit ve agir bir bina $W = 15000$ kN ve (daha uzun periyot nedeniyle) $C_s = 0,08$. V 'yi bulun.

7. Bir yonetmelik, hastane (kritik tesis, $W = 20000$ kN) için asgari $C_s = 0,05$ istiyor. Tasarlanmasi gereken asgari taban kesme kuvveti nedir?

8. Tanimla: Taban kesme kuvveti nedir?

9. Tanimla: C_s neyi temsil eder?

10. Tanimla: Yanal kuvvet tasiyici sistem nedir?

Cevap Anahtari

1. A) $600 \text{ kN} - V = C_s W = 0,154000 = 600 \text{ kN}$.
2. B) Zemin ivmesi, zemin turu ve yapı periyoduna - C_s , saha sismisitesi, zemin kosullari, yapisal periyot ve onem katsayisindan turetilir.
3. B) Elemanlarin kirlmadan akip enerji emmesini saglar - Sunek davranis, deprem enerjisini guvenle sonumler ve ani gocmeyi onler.
4. B) Ongorulemeyen burulma ve yogunlasmis hasar yasar - Duzensizlikler, ongorulmesi zor burulma etkileri ve gerilme yogunlasmalarına neden olur.
5. $V = C_s W = 0,10 \cdot 8000 = 800 \text{ kN}$ taban kesme kuvveti.
6. $V = C_s W = 0,08 \cdot 15000 = 1200 \text{ kN}$ taban kesme kuvveti.
7. $V = C_s W = 0,05 \cdot 20000 = 1000 \text{ kN}$ asgari taban kesme kuvveti.
8. Deprem zemin hareketinin yapinin tabanında olusturduđu toplam yatay kuvvet, $V = C_s W$.
9. Deprem tepki katsayisi - zemin ivmesi, zemin turu, yapı periyodu ve onem katsayisini birlestiren faktor.
10. Ozellikle yatay deprem ve ruzgar kuvvetlerine dayanmak icin tasarlanmis yapı elemanlari (perde duvarlar, caprazli veya moment cerceveleri).

Bounlu

Tum kartlar, adim adim cozumler ve AI hoca destegi Notek uygulamasında.
Sinav tarihlerini Promy otomatik hatirlaticiya ceviris.